

Co-funded by
the European Union

Analiza istraživanja na temu zakona o zaštiti na radu u okviru projekta: **Uspostava Help Deska za zaštitu na radu**

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

UP | UDRUŽENJE
POSLODAVACA

Sadržaj

- Kontekst
- Metodologija istraživanja
- Profil anketiranih kompanija
- Svijest kompanije o novom Zakonu o zaštiti na radu
- Procjena rizika
- Upravljanje zaštitom na radu
- Povrede/nezgode na radu
- Državna kontrola i nadzor nad poštivanjem Zakona o zaštiti na radu

KONTEKST

- Novi zakon o zaštiti na radu, objavljen je 2020. godine („Službene novine Federacije BiH“ br 79/20).
- Sigurnost i zaštita zdravlja na radu, u smislu ovog Zakona, je osiguranje takvih uslova na radu kojima se u najvećoj mogućoj mjeri sprječava nastanak povreda na radu, profesionalnih oboljenja i oboljenja u vezi sa radom i koji stvaraju prepostavku za punu fizičku, psihičku i socijalnu sigurnost zaposlenih.
- Cilj provođenja ankete je definiranje glavnih izazova i potreba koje proizlaze iz provedbe novog Zakona o zaštiti na radu i podzakonskih akata.

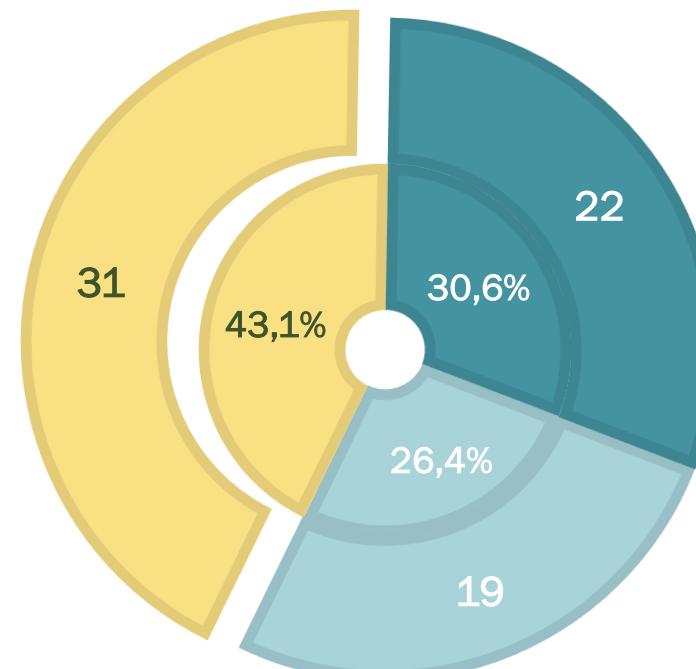
METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA

- Analiza ankete pruža pregled trenutnog stanja u pogledu zaštite na radu, uključujući usklađenost s međunarodnim i EU standardima sa akcentom na izradu Akta o procjeni rizika, kao i nedostatke nove zakonske regulative.
- Istraživanje je obavljeno ispred Udruženja poslodavaca FBiH, koje je kreiralo anketu te poslalo prema kompanijama, članicama Udruženja.
- Na 34 anketna pitanja su odgovorila 72 poslodavca, člana Udruženja.
- Analzirali smo strukturu anketiranih poslodavaca, prema broju zaposlenih, djelatnosti, da li postoji radno mjesto sa povećanim rizikom. Dalje smo utvrđivali implementaciju novog izazova za poslodavce, a to je izrada Akta o procjeni rizika, te dalje regulative, šta novi Zakon propisuje.
- Nakon urađene kvantitativne analize metodom intervjeta face-to-face i pažljivo odabrali fokus grupu u kojoj su učestvovali u razgovorima, a u cilju što boljeg predstavljanja problematike i donošenja zaključaka koji se tiču Zakona o zaštiti na radu. Da bismo pružili detaljan uvid i da donešemo bolje zaključke koji mogu uticati na tumačenje rezultata, a izbjegli pristrasnost, intervjeti su vođeni sa poslodavcima i stručnjacima zaštite na radu iz administrativnih djelatnosti i prerađivačkih djelatnosti. Vodili smo računa da su jednako zastupljeni intervjuisani koji u svojim kompanijama broje do 30 radnika, od 30-300 radnika, te više od 300 radnika. Birali smo poslodavce u odnosu na to da li postoji radno mjesto sa povećanim rizikom.

PROFIL ANKETIRANIH KOMPANIJA

RADNO MJESTO ANKETIRANIH U KOMPANIJI

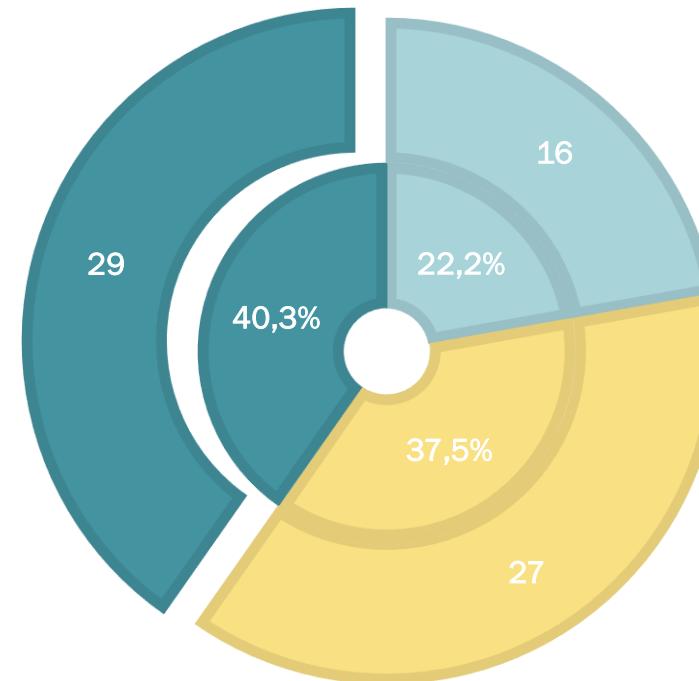
■ Administrator ■ Direktor ■ Stručnjak za zaštitu na radu

PROFIL ANKETIRANIH KOMPANIJA

PROCENAT ANKETIRANIH PREMA DJELATNOSTIMA

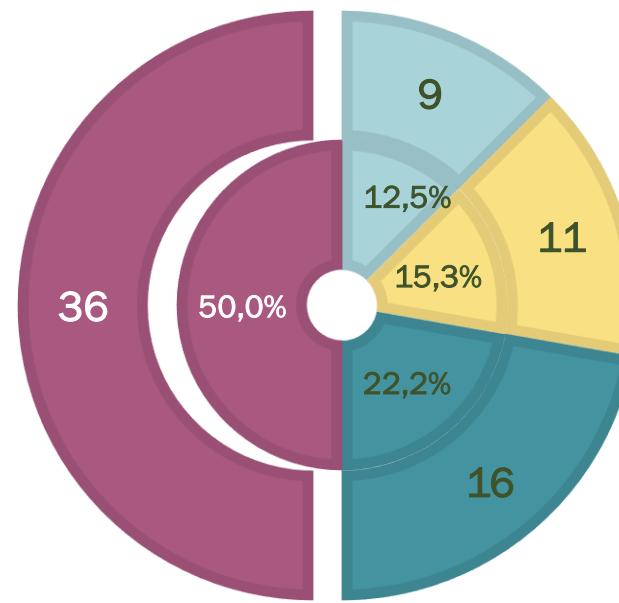
■ Trgovina na veliko i malo ■ Prerađivačka djelatnost ■ Ostale uslužne djelatnosti

PROFIL ANKETIRANIH KOMPANIJA

BROJ ZAPOSLENIH U KOMPANIJAMA

■ 1-9 ■ 10-49 ■ 50-300 ■ >300

PROFIL ANKETIRANIH KOMPANIJA

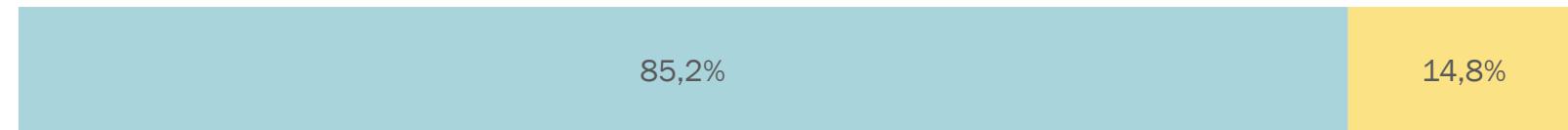
KOMPANIJE KOJE IMAJU RADNA MJESTA SA POVEĆANIM RIZIKOM

■ Sa povećanim rizikom ■ Bez povećanog rizika

OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI

PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA

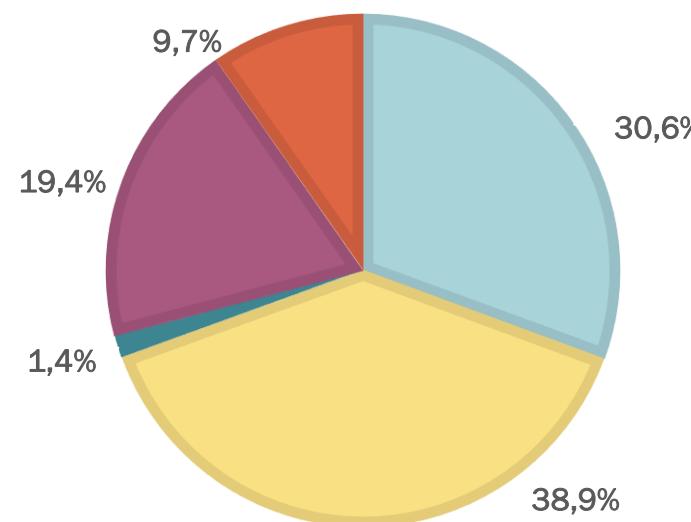
TRGOVINE NA VELIKO I NA MALO

SVIEST KOMPANIJA O NOVOM ZAKONU O ZAŠTITI NA RADU

UPOZNAVANJE POSLODAVACA SA ZAKONOM O ZAŠTITI NA RADU ("SL.NOVINE 79/20")

■ Seminar/webinar ■ Internet ■ Inspeksijski nadzor ■ Drugo ■ Drugi poslodavci

SVIEST KOMPANIJA O NOVOM ZAKONU O ZAŠTITI NA RADU

ANALIZA SPREMNOSTI KOMPANIJA ZA POSTUPANJE PO ZAKONU

■ DA ■ Ispunili smo obaveze ■ NE ■ Zavisno od cijene

OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI

PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA

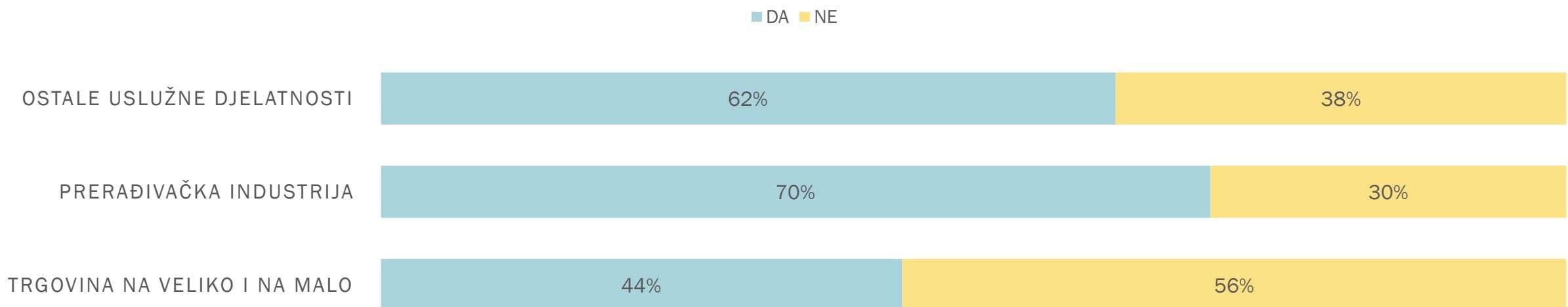

TRGOVINE NA VELIKO I NA MALO

PROCJENA RIZIKA

ANALIZA KOLIKO KOMPANIJA IZ RAZLIČITIH DJELATNOSTI IMA VEĆ IZRAĐEN AKT O PROCJENI RIZIKA

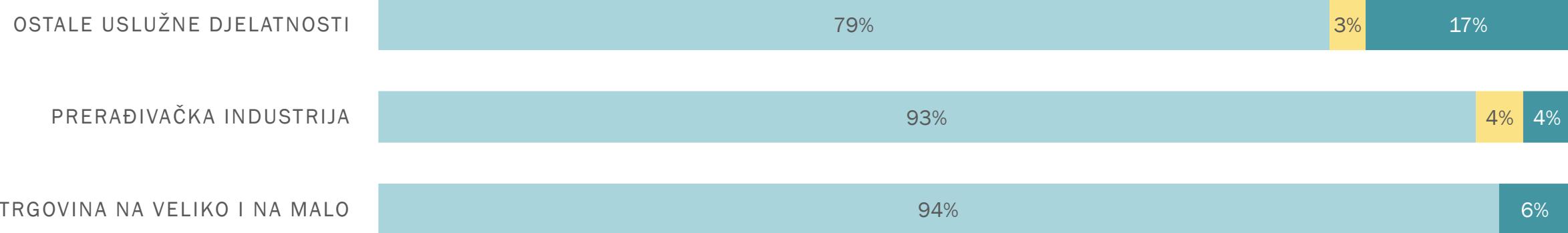

PROCJENA RIZIKA

SPREMNOST ZA PRIMJENU MJERA NAKON AKTA

■ DA ■ NE ■ Zavisno od cijene

PROCJENA RIZIKA

ANALIZA DA LI JE CIJENA AKTA PRIHVATLJIVA ILI NE

■ DA ■ NE

ADMINISTRATOR

26,3%

73,3%

DIREKTOR

32,3%

67,7%

STRUČNJAK ZA ZAŠTITU NA RADU

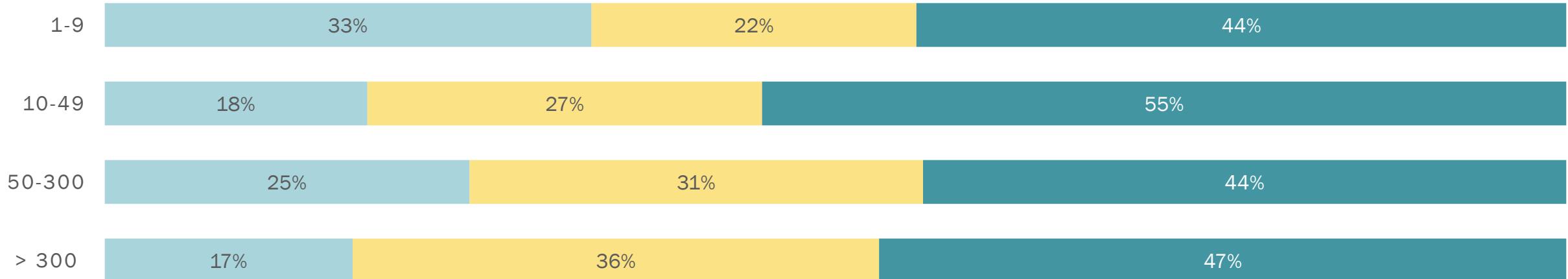
36,4%

63,6%

PROCJENA RIZIKA

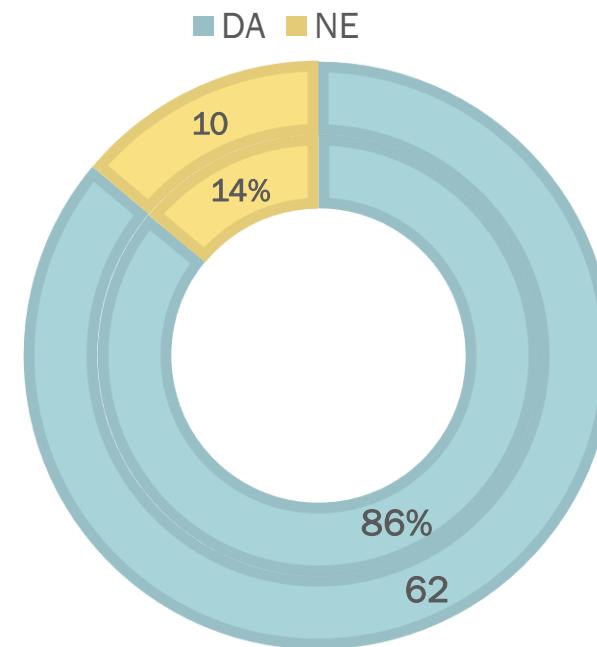
ANALIZA DA LI SU PRIHVATLJIVI ROKOVI ZA OBAVLJANJE PROCJENE RIZIKA

■ 3 mjeseca ■ 6 mjeseci ■ 1 godina

UPRAVLJANJE ZAŠTITOM NA RADU

DA LI ZNATE DA MOŽETE ORGANIZOVATI POSLOVE ZNR INTERNO, UKOLIKO
IMATE DO 30 RADNIKA

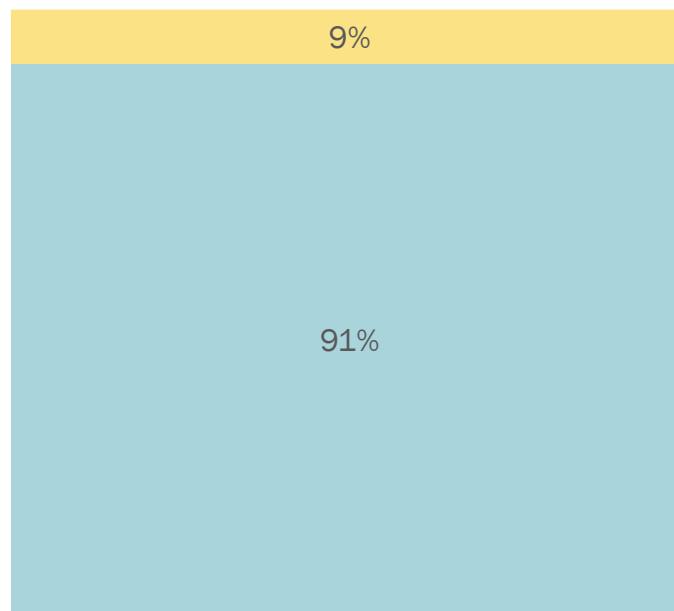

UPRAVLJANJE ZAŠTITOM NA RADU

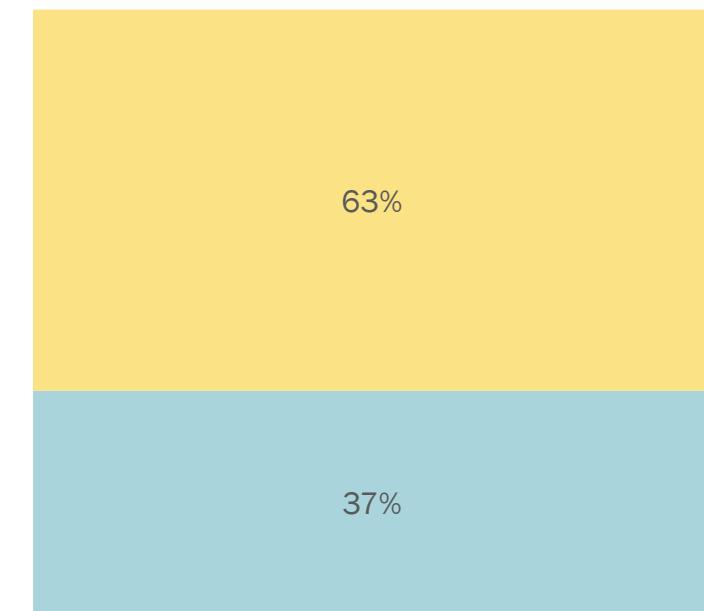

GODIŠNJE PLANIRANJE BUDŽETSKIH SREDSTVA

■ DA ■ NE

SA POVEĆANIM RIZIKOM

BEZ POVEĆANOG RIZIKA

POVREDE/NEZGODE NA RADU

ANALIZA POVREDA NA RADU ANKETIRANIH KOMPANIJA U ODNOSU NA NIVO RIZIKA

■ DA, lakše povrede   ■ DA, teže povrede   ■ NE, nije bilo povreda

SA POVEĆANIM RIZIKOM

BEZ POVEĆANOG RIZIKA

POVREDE/NEZGODE NA RADU

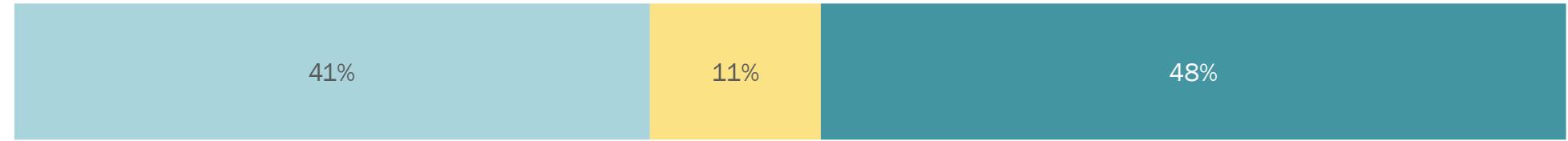
ANALIZA PRIJAVE POVREDE NA RADU NADLEŽNIM USTANOVAMA

■ DA ■ NE ■ NE, nije bilo povreda

SA POVEĆANIM RIZIKOM

BEZ POVEĆANOG RIZIKA

DRŽAVNA KONTROLA I NADZOR NAD POŠTIVANJEM ZAKONA O ZAŠTITI NA RADU

NEIZVRŠAVANJEM UTVRĐENIH MJERA INSPEKCIJA ZAŠTITE NA RADU MOŽE IZREĆI NOVČANU KAZNU

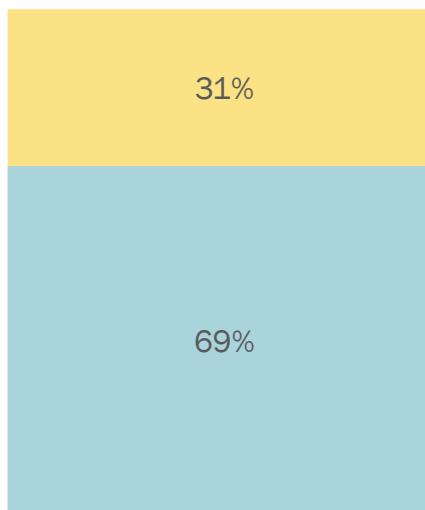
■ DA ■ NE

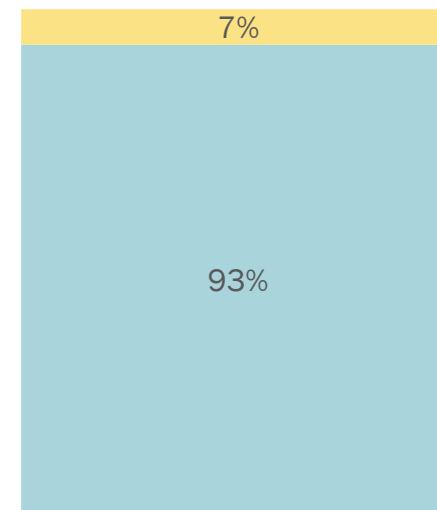
DRŽAVNA KONTROLA I NADZOR NAD POŠTIVANJEM ZAKONA O ZAŠTITI NA RADU

ANALIZA UČESTALOSTI INSPEKCIJSKOG NADZORA

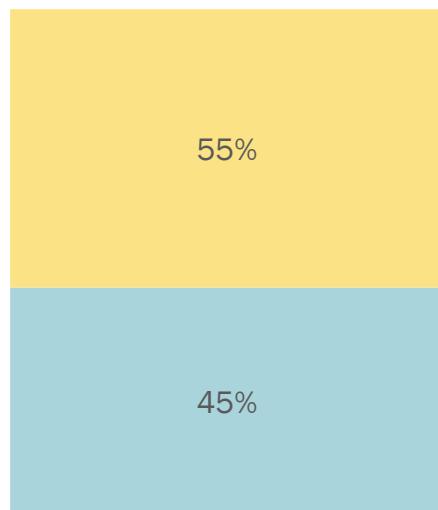
■ DA ■ NE

TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO

PREĐIVAČKA INDUSTRIJA

OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI

Zaključak

- Primjenjuju mjere prema zastarjelim pravilnicima, a odnosi se na neusaglašenost zakonske regulative sa međunarodnim standardima, te se suočavaju sa nejasnoćama kod inspekcijskog nadzora.

Jedan od ključnih problema, a koji iziskuje veće troškove za poslodavce mikro, malih i srednjih preduzeća su radna mjesa s povećanim rizikom utvrđena Aktom o procjeni rizika, a odnosi se na Član 34, stav 1. koji obavezuje poslodavca da bez obzira na broj zaposlenih, ako postoji radno mjesto s povećanim rizikom, određuje radnika zaštite na radu.

Zaključak

- Smatraju da kod donošenja Zakona Vlada nije konsultovala struku za zaštitu na radu, pa su ostale brojne nejasnoće u vezi primjene Zakona, te se moraju individualno često obraćati nadležnom ministarstvu da protumače nejasnoće, što kako zaključuju, nije rješenje jer Zakon nije predvidio probleme na terenu (kod poslodavca).

Zaštita na radu bi mogla bolje da promovira zdravlje, prevenciju stresa i trebala bi biti investicija, a ne trošak.

Intervjuisani poslodavci koji su primijenili mjere zaključene u Aktu o procjeni rizika su utvrdili finansijske uštede, na način da su smanjili povrede na radu.

Medunarodna
organizacija
rada

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

UP | UDRUŽENJE
POSLODAVACA

Hvala na pažnji
